

ԵՐԴԻՔՆԵՐՈՒՆ ՏԱԿ

ԵՐԴԱԿՆԵՐՈՒՆ հեծկըլտանքը լրսեցի լուսնին տակ Որ կ'ըսէին. « Գիշերները եւ քամին մըշտամեծ կ'անցնին վարէն. եւ նօթի թըշուառութեան շունչը տաք կըտուրին յարդն եւ շեմին վերջին ճահանջը խտմեց »:

Ապարանքին ոսկեհուռ՝ արծաթ ծիծաղն ինձ հասաւ Որ կը հրծծէր. « Վաղըդայնը՝ անըստղոյ՝ է մեզի. Պէտք է խընդանք: Իմ փառքիս ունայնութիւնը ամբու Պիտ՝ աւերակ ըլլայ, պիտ՝ մուացօնքի մ՝ մէջ սուգի »:

Մըտիկ կ'ընեմ: Հոն թշուառը « Գթութիւն » կը գոչէ, Երջանիկներն անյագուրդ՝ « Օր մը, գէթ՝ օր մ՝ աւելի ».

Մինչ աստղն ու հովը կ'ըսեն. « Ո՛վ մարդեր կեանքը հոտ չէ »:

Գթութիւն, ահ, Երկինքն ալ կարծես թըշուառ մ'է լըջուած. Ես դարձեալ հոն տեսայ հիւրն՝ ամայութեամբ եղկելի, Որ հեծելով կը մըխար՝ աղօծքի մ՝ պէս սըգազգած:

1908.

ԱՆՈՐՈՆ

❖ ՎԱՅՐԻ ՔՆԱՐ ❖

ԸՆԿԵՐ ԵԿՈՒՐ

Ընկեր եկուր, մէջըդ կապեմ վեհօրէն
Սուրբ փայլուն արծաթազօծ պատեանով,
Եկուր ընկեր որ զէնքերդ քու ամէն
Մէկիկ — մէկիկ քեզի տամ ես երգելով:

Խըրոխտ քայլով ինձ մօտեցի՛ր ընկեր իմ,
Թո՛ղ ձեռքերդ ուժով սեղմեն այս փայլուն
Յուրտ երկաթը, ե ծալքերը քո սրտին
Թո՛ղ « Վըրէժով » այրուին, վառուին ան-
(դադրում:

Ընկեր եկուր, համբոյրով մը հեշտագին
Օձեմ սուրբդ՝ զոր ես մէջընդ կախեցի,
Կուրծքդ սեղմեմ կուրծքիս վըրայ պինդ,
(ուժգին՝

Որուն տակ ես « Հայ Վըրէժ »ը վառեցի:

Գընա՛ ընկեր, բայց չը սոսկաս մեռնելէն,
Անոյ՜ է մահն դաշտին վըրայ կըրիւի.
Նայէ՛ ընկեր սուրիդ վըրայ, վեհօրէն
« Նահատակներ քեզ պիտ՝ ժըպտին » գրեցի:

ԱՄՊԵՐԻՆ

Այ ջան ամպեր, սև ամպեր
Ո՛ր տեղից էք դուք եկել,
Երար ամպեր ա՛խ տեսաք
Է՛ն երկիրը աւերակ:

Տեսա՞ք ամպեր արիւնը...
Եղբայրներին սըրտերը...
Ազի՞դ ամպեր, սև՝ ամպեր
Ո՛ր տեղից էք դուք եկել:

Հէ՛յ վախ, աշխարհ, սև՝ աշխարհ,
Ո՛րնոտ աշխարհ, չար աշխարհ,
Ինչո՞ւ համար մարդիկնեք
Իրար էսպէս չեն սիրել...:

Ամպեր, ամպեր ջան ամպեր
Տարէ՛ք ինձնից համբոյրներ,
Տարէ՛ք արցունքս է՛ն հողին,
Ամպեր, ամպեր ջան անգին:

Հէ՛յ ջան ամպեր, սև՝ ամպեր
Ո՛ր տեղից էք դուք եկել,
Աջար, ամպեր, ա՛խ տեսաք
Հայ — կիլիկիան աւերակ...

ԱՅԳԵՐԳ

Արշալոյսին ինձ եկու՛ր
Զեփիւռ զարնան անուշիկ,
Շուշաններէ, վարդերէ
Սիրտըս բաց է համբոյրիդ:

Երազներու աշխարհէն
Սիրտըս այրուած քեզ կու գամ,
Զեփիւռ արդեօք հոգւոյս ի՞նչ
Պիտի բերես այս անգամ:

Արշալոյսին ինձ եկու՛ր
Զեփիւռ զարնան անուշիկ,
Գիշերին մէջ այրուած
Սիրտըս բաց է փարուսիդ:

ՃՈՒՐԻՆ ՕՐՈՐԸ

Լուսնակին հետ զըրկուած՝
Կանաչագարդ ափերէն
Կ'հոսի ջուրը արծաթուած
Անոյշ օրօր մ'երգելէն:

Եւ օրօրէն աննման
Ծաղիկներն իսկ կ'երգեն,
Գիշերին մէջ՝ անվախճան
Տարտամ երգեր կ'յօրինեն:

Հեշտալի՛ է անուշակ
Գիշերն՝ օրօրը ջուրին.
Սոխակին չեն նմանակ
Օրօրները ջուրերին:

Լուսնակին հետ զըրկուած
Կ'երգէ ջուրը անվախճան.
Հոգւոյս վարդերն չըբացուած
Ջուր — օրօրէն քննացան....

ԱՍՏՂԵՐՈՒՆ

Երագիս մէջ գիշերն զանոնք կը զըրկեմ
Հըրայքով մը սիրոյ անհուն գորովի,
Սիրտըս կ'այրի համբոյրներէն անուշիկ.
Երագիս մէջ գիշերն ձեզի կը զըրկեմ:

Երագիս մէջ գիշերն անոյշ մեղկութեամբ
Ես կ'օրօրուիմ անոնց արծաթ շողերով,
Պահն անուրջիս աննման է. կ'համբուրեմ
Երագիս մէջ ձեզի անոյշ մեղկութեամբ:

Երազանքիս աւագանը արծաթի
Անոնց լոյսէն կը շողշողայ աննման,
Ես կը ժրպտիմ, սիրտըս կ'այրի, կ'օրօ-
մ (բուհի)
Ձեզմով, աստղեր, երագիս մէջ ծիրանի:

Ա՛Խ, Ի՛ՆՉ Կ'ԸԼԼԱՐ...

Ա՛խ, ի՛նչ կ'ըլլար, բացուէր հոգւոյս կի-
տ (բակի)
Չափ զարնէին երազներըս ծիրանի...

Կը կանաչնան լեռներ, ձորեր, պարտէզ-
ներ,

Սոխակները նորէն կ'երգեն անուշիկ,
Արծաթ ջուրերն, և գետակներ, առուակներ
Կը կարկաչեն ձայնով սիրոյ քաղցրիկ:

Եւ լեռներու, արօտներու մէջերէն
Կը հասնի ձայնն հովիւներու սըրինգին,
Առտուն՝ ցօղոտ ծաղիկները բացուել են
Ողջոյն կու տան, համբոյր՝ ոսկի-կոյս կոյ-
տ (սին):

Գեղեցիկ է զարունն անոյշ զեփիւռով,
Բայց ի՛նչ կ'ըլլար, որ հոգւոյս ալ պա-
տանի (տանի)

Ծաղկէ՛ր զարունն, զարո՛ւնն ճերմակ վար-
դ (դերով),

Ա՛խ, ի՛նչ կ'ըլլար, բացուէր հոգւոյս կի-
տ (բակի)...

Կը զարդարուին լեռներն կանաչ զարդե-
ք (բով),

Սոխակները նորէն կ'երգեն անուշիկ,
Ա՛խ, ի՛նչ կ'ըլլար ծաղիկ, կապոյտ յոյ-
տ (սերով)

Հոգիս ծաղկէ՛ր, հոգիս երգէ՛ր երջանիկ...

Ա՛խ, ի՛նչ կ'ըլլար ծագէր հոգւոյս կիրակի,
Մափ զարնէին երազներըս վարդենի....

Ա. ԵՐԿԱՅԷ